

תאריך עדכון: 11/03/13

שם המרצה: פרופ' רפאלי אשכול

שם הקורס: סכמה תרפיה

מספר הקורס: 60-701-01

סוג הקורס: שיעור (בחירה)

היקף שעות: 2 ש"ס

סמסטר: ב'

שנת לימודים: תשע"ד

**א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):**

הקורס יתמקד ביעדים הבאים:

- הצגה של מושגי היסוד בטיפול ממוקד סכמות (Schema focused therapy; SFT) הן תאורטית והן טיפולית
  - צרכים בסיסיים וסכמות
  - מצבי סכימה (modes) וסגנונות התמודדות (coping styles)
  - "ארגז הכלים ב-SFT" – כלים קוגניטיביים, התנהגותיים, חוייתיים ו-relational
- הרחבת הידע לגבי מספר טכניקות יסוד ותרגול שלהן:
  - אבחון ואיסוף אינפורמציה ב-SFT
  - המשגה ב-SFT ותכנון הטיפול לפיה
  - שימוש בכלי טיפול חוייתיים ובכאלו שנשענים על הקשר הטיפולי
- דיון על שילובו של SFT עם דרכי התערבות והמשגה אחרות, ובחירת הגישה ההולמת ביותר עבור מטופלים ספציפיים.

**ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)**

תאריך	נושא	קריאה/התנסות
27.10	פגישת הכרות – הרקע להתפתחות טיפול ממוקד סכמות	
3.11	מושגי יסוד	ש"ב: מילוי שאלוני סכמה, הורות, ומצבים (YSQ, YPI, and SMI). קריאה גלווית: RBY Points 1-7 RBY Points 8-13 HSF chapters I.1-I.5
17.11	תמונת-על של השלבים בטיפול – ושל קצב הטיפול. שלב ההערכה (1) – שאלונים וניטור עצמי	RBY Point 16
24.11	שלב ההערכה (2) – עבודה בדמיון	RBY Point 17 HSF chapters II.1-II.3

RBY Point 18 HSF chapters II	המשגה (1) – התוכן והתהליך	8.12
RBY Point 24 Holmes & Matthews, 2010 HSF chapter IV.3	טכניקות חווייתיות (1) – עבודה בדמיון	29.12
Kellogg, 2004	טכניקות חווייתיות (2) – עבודה עם כסאות	19.1
Alexander & French, 1980 RBY Point 14 RBY Point 29 RBY Point 15	עמדות בסיסיות (1): הורות מתקנת חלקית (limited reparenting) ועימות אמפתי	16.2
RBY Point 30	סכמות של המטפל	15.3
RBY Point 25 Giesen-Bloo et al, 2006; Spinhoven et al., 2007 Farrell, Shaw, & Webber, 2009 Arntz and van Genderen, 2009	עבודה עם הפרעת אישיות גבולית 1	22.3
RBY Point 26 HSF chapter II.4	עבודה עם הפרעת אישיות נרקסיסטית	24.5
Arntz 2009	עבודה עם המנעות או תלותיות	31.5
Weertman & Arntz, 1999, 2007	מאיפה מתחילים? ילדות? כאן ועכשיו?	7.6
RBY Point 28	טיפול בציר I או בציר II – איך ממקמים את המטופל? מתי להעדיף CBT על SFT	14.6

## מהלך השיעורים: הרצאה ודיון

### ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: פתוח לתלמידי המגמות הטיפוליות.

חובות / דרישות / מטלות: נוכחות בשיעורים, הצגת מאמר, ועבודה מסכמת

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): ציון מספרי

### ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

## ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

הערה: ספר מרכזי אחד בקורס מסומן בסילבוס בקיצור RBY

Rafaëli, Bernstein, and Young (2010). *Schema Therapy: Distinctive Features*. Routledge.

ספר מרכזי שני בקורס מסומן בסילבוס בקיצור HSF:

Van Vreeswijk, M., Broersen, J., & Nadort, M. (2012). *The Wiley-Blackwell Handbook of Schema Therapy*.

מאמרים נוספים (יחולקו ע"י המרצה):

- Alexander, F., & French, T.M. (1980). *Psychoanalytic therapy: Principles and application*.
- Arntz, A., & van Genderen, H. (2007). *Schema therapy for borderline personality disorder*.
- Arntz, A. & Weertman, A. (1999). *Treatment of childhood memories: Theory and practice*. *Behaviour Research and Therapy*, 37, 715-740
- Farrell, J.; Shaw, I.; & Webber, M. (2009). *A schema-focused approach to group psychotherapy for outpatients with borderline personality disorder: A randomized controlled trial*. *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry*, 40, 317-328.
- Holmes, E. A., & Mathews, A. (2010). *Mental imagery in emotion and emotional disorders*. *Clinical Psychology Review*. 30, 349–362.
- Kellogg, S. H. (2004). *Dialogical encounters: Contemporary perspectives on “chairwork” in psychotherapy*. *Psychotherapy: Research, Theory, Practice, Training*, 41, 310-320.
- Giesen-Bloo, J., van Dyck, R., Spinhoven, P., van Tilburg, W., Dirksen, C., van Asselt, T., et al. (2006). *Outpatient psychotherapy for borderline personality disorder: Randomized trial of schema-focused therapy vs. transference-focused psychotherapy*. *Archives of General Psychiatry*, 63, 649–658.
- Spinhoven, P., Giesen-Bloo, J., Van Dyck, R., Kooiman, K. & Arntz, A. (2007). *The therapeutic alliance in schema-focused therapy and transference-focused psychotherapy for borderline personality disorder*. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 75, 104-115.
- Weertman A, Arntz A. (2007). *Effectiveness of treatment of childhood memories in cognitive therapy for personality disorders: a controlled study contrasting methods focusing on the present and methods focusing on childhood memories*. *Behaviour Research and Therapy*45(9):2133-43.